

๒
ฐานข้อมูล

ภูมิปัญญาท้องถิ่น / วิชาชีพชาวบ้าน

องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเลี้ยว

ตำบลบ้านเลี้ยว อำเภอพากท่า จังหวัดอุตรดิตถ์

ความหมายของภูมิปัญญาท้องถิ่น

ภูมิปัญญาท้องถิ่น เช่น พื้นความรู้ความสามารถที่ผ่านกระบวนการคิดโดยใช้สติปัญญาของคน ในท้องถิ่นมีการเรียนรู้และถ่ายทอดจากรุ่นหนึ่งไปสู่อีกรุ่นหนึ่งจนเกิดผลดีงาม มีคุณค่า มีประโยชน์ สามารถ นำไปใช้ในการแก้ปัญหาการพัฒนาคุณภาพชีวิต ตลอดจนใช้เป็นแนวทางในการดำรงชีวิตให้สอดคล้องกับสภาพ สังคมที่เปลี่ยนแปลงไปในแต่ละยุคสมัย

ภูมิปัญญาท้องถิ่น ได้แก่

๑. ด้านเกษตรกรรม คือ ภูมิปัญญาท้องถิ่นเกี่ยวกับการกสิกรรม/การปศุสัตว์ /การประมง/การป่าไม้ เช่น การทำเกษตรแบบผสมผสาน เกษตรทฤษฎีใหม่ เป็นต้น
๒. ด้านหัตถกรรม คือ ภูมิปัญญาท้องถิ่น ในงานฝีมือหรืองานช่างที่ทำด้วยมือและอุปกรณ์อย่างง่าย โดยไม่ใช้เครื่องจักรเป็นองค์ประกอบหลักในการผลิต เช่น จักสาน งานแกะหนังตะลุง งานทอผ้าด้วยมือ งานเย็บปักถักร้อย งานทอผ้าไหม เป็นต้น
๓. ด้านอุตสาหกรรม คือ ภูมิปัญญาท้องถิ่นในงานที่ใช้ทุน แรงงาน และเครื่องจักรเป็น องค์ประกอบหลักในการผลิต โดยมีเป้าหมายการผลิตสิ่งของเป็นจำนวนมากเพื่อการค้า และรวมถึงงานด้านบริการ เช่น การทำเครื่องเรือนจากไม้แปรรูป (โต๊ะ/ตู้) การแปรรูปสิ่งต่างๆ จากยางพารา
๔. ด้านการแพทย์แผนไทย คือ ภูมิปัญญาท้องถิ่นเกี่ยวกับการดูแลสุขภาพสุขภาพแบบพื้นบ้าน เช่น การหัตถเวชกรรมไทย (การนวดไทย/การนวดประคบสมุนไพร) การใช้สมุนไพรในการรักษาโรค การผดุงครรภ์ พื้นบ้าน โดยหมอตำแยชาวไทยมุสลิม (โต๊ะบีแดด) เป็นต้น
๕. ด้านศาสนาและพิธีกรรม คือ ภูมิปัญญาท้องถิ่นเกี่ยวกับศาสนาและพิธีกรรมต่างๆ ของชุมชน นั้นๆ พิธีกรรมเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับประเพณีและวัฒนธรรม มนุษย์ในสังคมที่เจริญแล้วต่างก็มีประเพณี และพิธีกรรมที่เฉพาะของตน พิธีกรรมเป็นเครื่องชี้ถึงความสามัคคีความกลมเกลียวเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน ของคนในชาติ สำหรับประเทศไทยซึ่งคนส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธนั้น พิธีกรรมส่วนใหญ่จึงเกี่ยวข้องกับ เรื่องของศาสนา เช่น การทำบุญ ตักบาตร การไหว้พระสวดมนต์การท าบุญในเทศกาลต่าง ๆ ซึ่งขึ้นอยู่กับความเชื่อ และหลักการของพุทธศาสนาแทบทั้งสิ้น พิธีกรรมที่เกี่ยวกับศาสนานี้เรียกว่า ศาสนาพิธี
๖. ด้านศิลปกรรม คือ ภูมิปัญญาท้องถิ่น ในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะสาขาต่างๆ เช่น จิตรกรรม ประติมากรรม นาฏศิลป์ ดนตรี ทัศนศิลป์ การละเล่นพื้นบ้านและการนันทนาการ เช่น การขับร้องเพลงอีแซว ลำตัด ลิเก หมอลำ โนรา เป็นต้น
๗. ด้านภาษาและวรรณกรรม คือ ภูมิปัญญาท้องถิ่นเกี่ยวกับการใช้ภาษาทั้งภาษาพูดและภาษา เขียน เช่น ภาษาโบราณ ภาษาถิ่น หนังสือ ตำรา ตำหรับอาหาร งานประพันธ์/บทประพันธ์ทั้งร้อยแก้วและ ร้อยกรอง เรื่องสั้น นวนิยาย นิทาน บทเพลงพื้นบ้าน เป็นต้น
๘. ด้านโภชนาการ คือ ภูมิปัญญาท้องถิ่นเกี่ยวกับความสามารถในการเลือกสรรประดิษฐ์ และปรุงแต่งอาหาร และยาได้เหมาะสมกับความต้องการของร่างกายในสภาวะการณ์ต่าง ๆ ตลอดจนจนผลิตเป็น สินค้าและบริการส่งออก ที่ได้รับความนิยมแพร่หลายมาก รวมถึงการขยายคุณค่าเพิ่มของทรัพยากรด้วย

ภูมิปัญญาด้านการแพทย์แผนไทย

๑. นางปราณี ผลเกิด บ้านเลขที่ ๑๗๖ หมู่ที่ ๒ ตำบลบ้านเสี้ยว อำเภอฟากท่า จังหวัดอุตรดิตถ์ เบอร์โทรศัพท์ ๐๙๔-๖๒๙-๖๐๙๖
ความสามารถ : ด้านการนวดแผนไทย และด้านสมุนไพรการรักษาโรค เช่นการทำลูกประคบ (มีการตั้งกลุ่มอาชีพเพื่อส่งเสริมการมีรายได้และการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์)

๒.นางกัณฑ์ พามา บ้านเลขที่ ๕๔ หมู่ที่ ๓ ตำบลบ้านเสี้ยว อำเภอฟากท่า จังหวัดอุตรดิตถ์เบอร์โทรศัพท์ ๐๘๓-๘๕๖-๑๔๔๙
ความสามารถ : ด้านการนวดแผนไทย และด้านสมุนไพรรักษาโรค เช่นการทำลูกประคบ (มีการตั้งกลุ่มอาชีพเพื่อส่งเสริมการมีรายได้และการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์)

ภูมิปัญญาด้านเกษตรกรรม

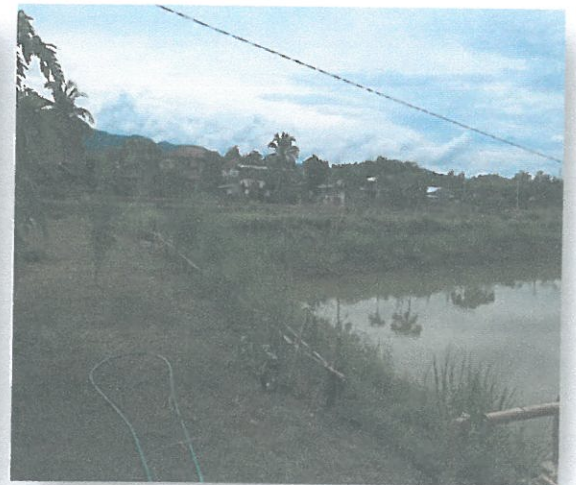
๑.นายสังต์ มีมา

บ้านเลขที่ ๑๑ หมู่ที่ ๔ ตำบลบ้านเลี้ยว อำเภอฟากท่า
จังหวัดอุตรดิตถ์ เบอร์โทรศัพท์ ๐๘๙-๕๖๕-๓๕๒๓
ความสามารถ : เป็นเกษตรกรต้นแบบการทำเกษตรแบบ
ผสมผสาน

๒.นายนำ ศรีคำ

บ้านเลขที่ ๑๕๐/๑ หมู่ที่ ๑ ตำบลบ้านเลี้ยว อำเภอฟากท่า
จังหวัดอุตรดิตถ์
เบอร์โทรศัพท์ : ๐๘๗-๒๐๐-๐๘๔๙
ความสามารถ : เป็นเกษตรกรต้นแบบการทำเกษตรแบบ
ผสมผสาน

ภูมิปัญญาด้านหัตถกรรม

๑. นายสวัสดิ์ จันทาแพง บ้านเลขที่ ๗๓ หมู่ที่ ๖ ตำบลบ้านเสี้ยว อำเภอฟากท่า จังหวัดอุตรดิตถ์
เบอร์โทรศัพท์ : ๐๘๒-๘๘๒-๒๖๕๒
ความสามารถ : ด้านการจักสาน

๒. นายมอน ประสุนิง บ้านเลขที่ ๒๐๗/๙ หมู่ที่ ๖ ตำบลบ้านเสี้ยว อำเภอฟากท่า จังหวัดอุตรดิตถ์
เบอร์โทรศัพท์ : ๐๙๔-๖๓๖-๘๕๔๙
ความสามารถ : ด้านการจักสาน (มีการจัดตั้งกลุ่มทอผ้า ตำบลบ้านเสี้ยว)

๓. นางบุญรัตน์ ศรีคำ บ้านเลขที่ ๕๑/๑ หมู่ที่ ๑ ตำบลบ้านเสี้ยว อำเภอฟากท่า จังหวัดอุตรดิตถ์
เบอร์โทรศัพท์ -
ความสามารถ : ด้านการทอผ้า

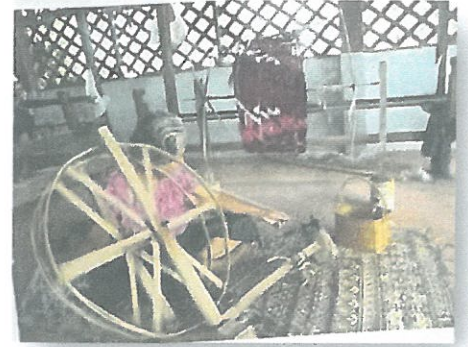

๔. นางจุม แดงด้วง บ้านเลขที่ ๕๘ หมู่ที่ ๑ ตำบลบ้านเสี้ยว อำเภอฟากท่า จังหวัดอุตรดิตถ์
เบอร์โทรศัพท์ -
ความสามารถ : ด้านการทอผ้า (มีการจัดตั้งกลุ่มทอผ้า ตำบลบ้านเสี้ยว)

๕. นางสมหมาย แก้วพามา บ้านเลขที่ ๑๕๓/๑ หมู่ที่ ๒ ตำบลบ้านเสี้ยว อำเภอฟากท่า จังหวัดอุตรดิตถ์
เบอร์โทรศัพท์ : ๐๘๒-๑๖๗-๙๖๘๘
ความสามารถ : ด้านการทอผ้า

๖. นายแก้ว สীগัน บ้านเลขที่ ๕๗/๑ หมู่ที่ ๕ ตำบล
บ้านเสี้ยว อำเภอฟากท่า จังหวัดอุตรดิตถ์
เบอร์โทรศัพท์ : ๐๖๑-๓๑๓-๑๖๕๑
ความสามารถ : ด้านจักรสาน

๗. นางบัวทอง อ่องดา บ้านเลขที่ ๗ หมู่ที่ ๓
ตำบลบ้านเสี้ยว อำเภอฟากท่า จังหวัดอุตรดิตถ์
เบอร์โทรศัพท์ : ๐๘๖-๒๐๙-๗๒๕๙
ความสามารถ : ด้านการทอผ้า

๘. นางนวนจันทร์ ศรีไพสนธิ บ้านเลขที่ ๔๒/๓ หมู่ที่ ๓
ตำบลบ้านเสี้ยว อำเภอฟากท่า จังหวัดอุตรดิตถ์
เบอร์โทรศัพท์ : ๐๘๕-๗๒๖-๖๔๐๙
ความสามารถ : ด้านการทอผ้า

๙. นายบัวพันธ์ ปราครุฑ บ้านเลขที่ ๓๒/๑ หมู่ที่ ๑
ตำบลบ้านเสี้ยว อำเภอฟากท่า จังหวัดอุตรดิตถ์
เบอร์โทรศัพท์ : ๐๘๗-๒๐๐-๐๘๔๙
ความสามารถ : ด้านการจักสาน

๑๐. นายยัง มีมา บ้านเลขที่ ๒๔ หมู่ที่ ๖ ตำบลบ้าน
เสี้ยว อำเภอฟากท่า จังหวัดอุตรดิตถ์
เบอร์โทรศัพท์ : ๐๙๗-๙๒๗-๐๙๙๔
ความสามารถ : ด้านการจักสาน

ภูมิปัญญาด้านภาษาวรรณกรรม

๑. นายสมัย มาสิงห์ บ้านเลขที่ ๗๐ หมู่ที่ ๓
ตำบลบ้านเสี้ยว อำเภอปากท่า จังหวัดอุตรดิตถ์
เบอร์โทรศัพท์ : ๐๙๙-๘๖๔-๕๐๓๕
ความสามารถ : งานประพันธ์ร้อยแก้วและร้อยกรอง

ภูมิปัญญาด้านศิลปกรรม

๑.นางพิมพ์พรณ ดาอัน บ้านเลขที่ ๑๐/๔ หมู่ที่ ๖
ตำบลบ้านเลี้ยว อำเภอปากท่า จังหวัดอุตรดิตถ์
เบอร์โทรศัพท์ ๐๘๙-๘๓๙-๐๔๙๖
ความสามารถ : การละเล่นพื้นบ้านและนันทนาการ
การละเล่นแม่นางตั้ง นิยมทำเพื่อเรียกฝนยามฤดูแล้ง

ภูมิปัญญาด้านอื่นๆ

ด้านประเพณี

๑.นางสมลักษณ์ พิมเสน บ้านเลขที่ ๑๑/๒ หมู่ที่ ๖ ตำบลบ้านเลี้ยว อำเภอปากท่า จังหวัดอุตรดิตถ์ เบอร์โทรศัพท์ ๐๘๙-๘๓๙-๐๔๙๖
ความสามารถ : ประเพณีแห่ต้นดอกไม้ เพื่อถวายเป็น พุทธบูชาต่อพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์และความเป็นศิริมงคลของชีวิต จัดขึ้นช่วงสงกรานต์

ด้านอาหาร

๑.นางกมลรัตน์ ท้าวน้อย บ้านเลขที่ ๑๒๘ หมู่ที่ ๑ ตำบลบ้านเสี้ยว อำเภอฟากท่า จังหวัดอุตรดิตถ์ เบอร์โทรศัพท์ ๐๘๔-๕๗๗-๘๕๘๓

ความสามารถ : ด้านการแปรรูปอาหารจากผลผลิตทางการเกษตร

(มีการจัดตั้งกลุ่มผลไม้แปรรูปบ้านเสี้ยว)

ด้านความเชื่อ ศาสนา ประเพณี และพิธีกรรม

๑. นายฉลอง กรุณา

บ้านเลขที่ ๔๒/๑ หมู่ที่ ๑ ตำบลบ้านเลี้ยว อำเภอฟากท่า
จังหวัดอุตรดิตถ์ เบอร์โทรศัพท์ ๐๙๗-๙๓๖-๗๐๙๗

ความสามารถ : ด้านพิธีกรรมทางศาสนา

๒. นายหรั่ง ปราครุฑ

บ้านเลขที่ ๕๖/๑ หมู่ที่ ๑ ตำบลบ้านเลี้ยว อำเภอฟากท่า
จังหวัดอุตรดิตถ์ เบอร์โทรศัพท์ ๐๘๔-๘๑๗-๕๘๖๖

ความสามารถ : ด้านพิธีกรรมทางศาสนาและความเชื่อ

๓. นายช่วย โสทัน

บ้านเลขที่ ๓๗ หมู่ที่ ๕ ตำบลบ้านเลี้ยว อำเภอฟากท่า
จังหวัดอุตรดิตถ์ เบอร์โทรศัพท์ ๐๘๖-๙๒๖-๖๒๗๙

ความสามารถ : ด้านพิธีกรรมทางศาสนาและความเชื่อ

